

64978
**Franciškanski ali serafinski
rožni venec.**

J. Urhovnik

Leta 1422. je stopil v red manjših bratov sv. Frančiška blag mladeneč, ki je od mladih nog Marijo na svojem domu tako častil: Imel je fantek v svoji izbici podobo Matere Božje iz lesa čedno izrezljano, pred katero je pogostoma poklekoval, jo milo pogledoval in se v njeno varstvo priporočal. Da bi svojo ljubezen Mariji, svoji materi, še bolj skazal, hodil je na domači vrt, ali tudi po polji, in kjerkoli je cvetlic našel, jih je utergal, v venec spletel, vesel domú tekkel, in ga spoštljivo Mariji na glavo položil. Tako je delal več let vsak dan zapored.

Da bi mu Marija pokazala, kako ljubo ji je tako počesčevanje in venčanje, sprosi mu od Jezusa gnado, ki mu pravi: stopi v red sv. Frančiška, da v njem keršansko popolnamost dosežeš. Mladeneč posluša notranji glas, gre do bližnjega samostana, in sprosi, da ga v redovniško suknjo oblečejo.

Akoravno več let navadne pobožnosti ne opravlja, to je, cvetlic ne nabira, jih v venček ne spleta in ga Mariji na glavo ne poklada, je naš mladeneč vendar vesel, svojega novega stanú, in njegovi predniki so prav zado-

030040316

voljni z njim. Le skušnjavcu ni prav, da je mladeneč svojega redovniškega stanú vesel. Začne mu pritiskati s skušnjavo, ter mu navdihuje, da je njegovo življenje sicer lepo in hvale vredno, ter bogoljubno živi in Marijo sicer časti, ali tako lepo in priserčno jo vendar v samostanu ne časti, kot jo je na svojem domu častil, ker je cvetlice nabiral, jih v venček spletal in ga Mariji daroval. Bogu je pa ljubo, da se Marija tudi po zunanje časti, toraj sleci kuto, mu pravi hudi duh, in verni se na dom, da zopet Marijo tako venčaš, kot si jo venčal iz mladih nog.

Po skušnjavcu zmoteni mladeneč sklene red zapustiti, in misli k predniku se podati, ter mu naznaniti, da iz reda stopi. Ko za kljuko prime, da bi šel iz svoje celice naznanit svoj izhod, glej čudo! Marija sama, prečista Devica, v podobi častitljive gospé pred mladenča stopi, in ga prijazno nagovori: „Kam hočeš iti, moj sin? le skušnjavec te je zmotil, da misliš red zapustiti in se na svoj dom verniti, da bi cvetlice nabiral, jih v venček spletal in ž njim svojo podobo Matere Božje venčal; pa glej, moj sin! jest sama sem tista Marija, ktero si ti tolikrat s cveticami venčal, in rečem ti, ne poslušaj skušnjavca, ostani v redu, in ker meni v samostanu iz zvenljivih cvetic, ki se še ob vsakem času dobiti ne morejo, tukaj

venčeka ne spletaš, tako te hočem pa jest sama naučiti mi drug venček, sestavljen iz angeljskega pozdravljenja spletati, in ako mi bodeš tega vsaki dan spletel, mi bo on veliko ljubši od unega iz zvenljivih cvetic, pa tudi za te veliko zaslužniši. Poslušaj toraj, moj sin! in od danes naprej meni ljubi venček spletaj takole :

1. Moli en Očenaš in za njim 10 Češenasimarij v spomin tistega mojega veselja, ki sem ga občutila, ko mi je bil angelj Gabriel češenje prinesel, da bom večno Besedo spočela in Kristusova mati postala. 2. Moli zopet en Očenaš in 10 Češenasimarij v spomin tistega mojega veselja, ko sem v Judovski hribe potovala svojo teto Elizabeto obiskat, in me je ona za Božjo Mater počastila. 3. Ravno tako me pozdravi v spomin tistega mojega nezmernega veselja, ki sem ga okusila, ko sem v betlehenskem hlevu svojega sina Jezusa brez vsih težav rodila in tudi po porodu devica neomadežana ostala. 4. Ravno tako me pozdravi v spomin tistega mojega veselja, ki me je prešinilo, ko so bili trije kralji iz Jutrovega prišli, in so mojega sina za pravega Boga molili. 5. Ravno tako me pozdravi v spomin tistega mojega veselja, ki me je obšlo, ko sem svojega sina v tempeljnu po tridnevnem iskanji našla, ker prej sem bitko žalovala ter bala

sem se, da ga ne bom nikdar več nazaj dobila. 6. Ravno tako me pozdravi v spomin tistega mojega neskončnega veselja, ko sem ga okusila, ko se mi je moj sin po svojem vstajenji od smerti častitljiv prikazal. 7. In zadnjič pozdravi me v spomin tistega veselja, ki me je došlo, ko so me angeli s toliko častjo in slavo v nebesa nesli.“

„Ako mi boš tako, kakor sem te zdaj naučila, vsaki dan venček spletal, veliko ljubši mi bo od unega iz zvenljivih cvetlic, za te pa obilnišega zasluženja.“

Marija zdaj zgine, mladenču skušnjava odide in silno je vesel. Ne zapusti svoje celice, temuč naravnost poklekne in pobožno moli novi rožnivenec, kakor ga je Marija naučila, ter zaporedoma imenovane skrivnosti v „Česena si Marija“ vpleta.

Ker novinca nenavadno dolgo nikjer zagledati ni, gre njegov duhovni učenik (o. magister) za njim pogledat. Ko pred njegovo celico pride, tiho postoji, in pri špranji skozi vrata vidi novinca klečati, pri njem pa angelja v nebeški svetlobi stati, ki zlato nitko v rokah ima; oče magister vidi na dalje, da kakor hitro novinec nekaj zgovarja, angelj prelepe cvetlice na nitko polaga in vsako posebej priveže, za vsako deseto cvetlico pa zlato lilijo vloži, in tako angelj iz nar lepših

cvetlic dolgo kito splete, ki jo zadnjič v venec stisne in ga novincu na glavo položi. Nebeški duh zdaj zginе in očе magister vrata odpre in prijazno novinca nagovori, kaj li je tako dolgo v celici delal. Novinec pohlevno odgovori, da je molil novi rožni venec, ki ga je malo prej sama Marija naučila moliti, in pripoveduje celo prigodbo in prikazen. Očе magister novinca v počеševanji Device Marije poterdi, in ga opominja stanovitno novo pobožnost nji v čast opravljati, ter zagotavlja, da to novo pozdravljanje bo Mariji močno všeč, njemu pa silno koristno.

In res, ko je naš novinec leto poskušnje prestal in slovesne obljube storil, je bil s svojim sonovincem v drug samostan prestavljen. Ko tje gresta, molita po potu novi rožni venec in še šepta je ga, prideta v gost gojzd, kjer ju tolovaji napadejo, kateri jima žugajo, ju obesiti, ako ne povesta, kje sta tisto lepo deklico pustila, ki ju je do gojzda spremila. Pobožna redovnika krepko odgovarjata, da nista nobene deklice videla; ali tolovaji svojo terdijo, da so deklico sredi med njima videli. Zgrabijo ju toraj, in vsacega posebej k drevesu privežejo in terpinčijo, naj bi po mukah primorana povedala, kje sta uno lepo deklico pustila.

V ti stiski in muki, ko je bilo zastonj človeške pomoči pričakovati, se Marija sama za

redovnike potegne, ter se v zraku tolovajem in menihoma vidna prikaže, in tolovaje posvari, da njene služabnike nezasluženo terpinčijo, ker le ona, ne pa kaka posvetna deklica ju je po potu spremljevala, ko sta ji v čast toliko prijeten rožni venec molila.

Da je ta čudna prikazen tolovaje močno ostrašila, menihe pa silno razveselila, ni treba opomniti. Tako prestrašeni so tolovaji, da ne le nagloma menihe odvežejo, temuč tudi na kolena padejo, jih odpušanja prosijo, in skesani z menihoma potujejo do samostana, kamor gresta, in ondi ponižno prosijo, da bi bili v red sprejeti, ker sklenili so za doprinešene hudobije pokoro delati in Marijo častiti, ktero so z lastnimi očmi v oblaku vidili.

Ko se je ta čudež, nad dvema menihoma in nad tolovaji storjen, razglasil, se je pobožnost, Marijo s tem novim rožnem vencem častiti, med frančiškani nar pervo vpeljala, sčasoma se pa tudi drugod razširila.

O. Luka Vadding Tom. X. pag. 62. n. 8.

Papež Leon X so s svojim razpisom „Exponi nobis“ 14. kimovca 1517 ta rožni venec potrdili, in frančiškanom, ki ga molijo, popolnoma odpustek dodelili. Ker so pa vsi pervemu redu dodeljeni odpustki tudi tretjemu redu v zadobitev odpert, tudi tercijarji popolnoma odpustek, ki je na obmoljenje fran-

čiškanskega ali serafinskega rožnega venca dodeljen, vsaki dan zadobiti zamorejo, ako ga vsaki dan molijo.

Feraris tom. 5. til. Indulgentia, art. 5. n. 10.

Popolnoma odpustek za frančiškanski rožni venec, ki se zadobi tolikrat, kolikorkrat se odmoli, je bil 29. avgusta vnovič kot veljaven spoznan in poterjen in sveti zbor za odpustke je pri tej priložnosti na vprašanje: „Ali morajo ti rožni venci (frančiskanski) blagoslovljeni biti“, odgovoril: „da to ni potrebno“.

Moli se serafinski rožni venec takole:

Vera. Očenaš. Trikrat češena si Marija in pridene se

I. Kteri nam da pravo vero.

II. Kteri nam da trdno upanje.

III. Kteri nam da popolnoma ljubezen.

in nadaljuje se po navodu in nauku Matere Božje, kakor zgoraj navedeno:

1. Kterega si Devica spočela.
2. Kterega si Devica v obiskovanji Elizabete nosila.
3. Kterega si Devica rodila.
4. Kterega so trije Kralji molili.
5. Kterega si Devica po tridnevnem iskanji v tempeljnu našla.
6. Kteri se ti je po smerti častitljiv prikazal.
7. Kteri te je v nebesa vzel in venčal.
8. Priporoča se moliti za duše v vicah kakor pri navadnem rožnem vencu.

K sklepu se moli en Oče naš za sv. Očeta Papeža.

